

Het Heilig Hartkoor Boxtel

Deze notitie is om de volgende redenen geschreven:

1. Een jongenskoor
Wat betekent dit inhoudelijk (1.1), organisatorisch (1.2) en financieel (1.3)
2. Wat is/ kan de toekomst zijn van het koor van de Heilig Hartparochie.
3. Plan van aanpak

1. Het jongenskoor

Het jongenskoor van de H.Hartparochie was in het verleden een vrij uniek koor. Jongens, 7 tm 14 jaar, (uit heel Boxtel) maakten samen met het herenkoor van de Heilig Hartparochie deel uit van het Heilig Hartkoor. Bijna wekelijks zong het koor tijdens de diensten in de H.Hartkerk te Boxtel. Deze diensten werden vaak opgenomen en uitgezonden door de KRO radio. Hoogtepunten vormden ongetwijfeld ook de meerdaagse (concert)-reizen naar het buitenland. Daarnaast stonden gezelligheid en ontspanning bij de jongens hoog in het vaandel, zoals sportevenementen en de jaarlijkse kampeeractiviteiten.

1.1 Inhoudelijk

Een uitgebalanceerd leerplan is onontbeerlijk voor een goede school, maar ook voor een goed koor. Hieronder volgt in grote lijnen mijn opzet voor het opnieuw opstarten van het jongenskoor.

a. Vooropleiding

Jongens van 7/8 jaar (groep 4/5) krijgen wekelijks 1 uur les bij het "opleidingskoor. Stemvorming, noten lezen, toontreffen, gehooroefeningen, het zingen van volksliedjes en eenvoudige kerkliederen vormen op deze repetities de hoofdschotel

b. Het koor

Na de vooropleiding (na kerstmis) maken de jongens deel uit van het "grote" jongenskoor, hetgeen meerdere repetities per week betekent. Hierbij repeteren sopranen en alten vaak gescheiden. Ook wordt er regelmatig gezamenlijk gerepeteerd. Het repertoire bestaat uit: geestelijke en wereldlijke muziek. Het religieuze repertoire bestaat uit meerstemmige missen, alsmede motetten en andere koorwerken. Dit betekent dat er ook regelmatig samen met het jonge mannenkoor en/of het herenkoor dient te worden gerepeteerd. Bij de wereldlijke muziek passen onder andere bewerkingen van volksliedjes, musicals en andere eigentijdse koorwerken de revue.

c. Het Jongemannenkoor

Het jongemannenkoor bestaat uit oud-leden van het jongenskoor, die vaak op 14 jarige leeftijd de zogenaamde "baard" in de keel krijgen. Deze jongemannen hebben een afzonderlijke repetitie van 1 à 1.5 uur per week. Hoofdmoot van het repertoire

vormt ongetwijfeld het wereldlijk repertoire. Dit ter ondersteuning van de "wereldlijke" concerten van het jongenskoor. Indien mogelijk kan er ook samen met het herenkoor worden gemusiceerd.

d. Het Herenkoor

Het herenkoor verzorgt wekelijks de diensten in de Heilig Hartkerk. Daarvoor repeteert het koor 2 uur per week. Het repertoire bestaat op dit moment uit: gregoriaans, meerstemmige missen en motetten.

1.2. Organisatorisch

Het jongenskoor wordt geleid door een tweetal commissies t.w. de begeleidingscommissie en een bestuur.

a. Begeleidingscommissie

De taak van de begeleidingscommissie bestaat uit:

- verzorgen van de concertkleding (indien aanwezig)
- het doen uitgeven van de periodiek "Cantasona" ten behoeve van de koorleden, de ouders en de begunstigers.
- het uitwerken van een repetitieschema ten behoeve van het totale koor.
- de inname en uitgifte van de muziek voor de koormappen van m.n. het jongenskoor.
- het ondersteunen van de dirigent bij sommige repetities
- het organiseren van diverse sportevenementen
- het organiseren van andere activiteiten, zoals de jaarlijkse kampeeractiviteit en andere uitstapjes.
- het fungeren als contactpersoon naar de ouders van de koorleden.

b. Bestuur

Het bestuur van het jongenskoor bestaat uit een vertegenwoordiger van het herenkoor, het kerkbestuur, een lid van de begeleidingscommissie, een van de ouders en een persoon uit de Boxtelse gemeenschap die een duidelijke binding heeft met de plaatselijke politiek en het bedrijfsleven. Daarnaast moet een lid van het bestuur zich nadrukkelijk bezig houden met promotionele activiteiten. (prospectus van het koor en de publiciteit).

De taken zijn in willekeurige volgorde:

- opstellen van begroting en jaarrekening
- zorg dragen voor een gezond financieel beleid
- zorgen voor voldoende activiteiten (concerten en andere activiteiten)
- zorgen voor een goede PR voor het koor
- zorgen voor een goede samenhang tussen de activiteiten binnen en buiten de kerk.
- het ondersteunen van de activiteiten van de begeleidingscommissie.

Opmerking: De dirigent heeft hierbij een adviserende rol.

1.3. Financieel

Het totale koor (jongens- en herenkoor) wordt financieel geïnjecteerd door de leden (contributie), gemeente Boxtel (subsidie), bijdrage H.Hartparochie (bijdrage directiekosten op basis van 4 uur per week) en donateurs (Vrienden van het Jongenskoor). Tevens profiteert het koor van de opbrengsten van de diverse concerten. Daarnaast vormen de advertentieopbrengsten van het koorblad "Cantasona" een bron van inkomsten. De uitgaven bestaan voor het grootste deel uit directiekosten. Daarnaast maken huisvestingskosten (huur repetitielokaal), kosten drukwerk, secretariaat en activiteiten het beeld compleet.

Globaal kan dit financieel m.b.t. het jongenskoor het volgende beeld te zien geven. Let wel: genoemde bedragen geven slechts een indicatie en berusten louter op eigen ervaringgegevens uit het verleden.

Opbrengsten

Contributies	f 4.000,-
Donaties/ giften	f 10.000,-
Advertenties	f 2.000,-
Subsidie	f 2.500,-
opbrengst concerten	f 4.500,-

Totalen

f 23.000,-
=====

Uitgaven

Extra directiekosten	f 16.500,-
Huur leslokaal	f 2.500,-
Drukwerk	f 1.000,-
Secretariaat	f 500,-
Kosten activiteiten	f 2.500,-

f 23.000,-
=====

Opmerking: Aanschaf/ afschrijving concertkleding is in dit overzicht niet opgenomen.

Beslis/-actiepunten

- inhoudelijke opzet jongenskoor
- organisatorische en financiële opzet koor
- motivatie om daadwerkelijk aan de slag te gaan
- bemanning bestuur
- onderzoek financiële mogelijkheden
- instellen begeleidingscommissie
- werving koorleden.
- start repetities opleidings-/jongenskoor.

2. Toekomst koor H.Hartparochie

Op dit moment is het herenkoor van de H.Hartparochie wekelijks actief tijdens de diensten op zondag, waarbij het repertoire bestaat uit gregoriaans, meerstemmige missen en motetten. Doorgaan op de huidige basis (zonder jongenskoor) biedt geen reële toekomstperspectieven; Hierbij zullen motivatie van de leden en de kwaliteit van de koorzang verder afnemen, waardoor ook het koor zal wegzakken naar een plaats die niemand kent of zelfs zou willen kennen. En dat met alle gevolgen van dien. Er moet dus iets gebeuren!!!

2.1 Beleid

Ten aanzien van de keuze van repertoire moet het naar mijn mening mogelijk zijn om een zo breed mogelijk repertoire van liturgische muziek in de H.Hartkerk uit te voeren. Dit betekent dat vele soorten/vormen/stijlen aan bod moeten komen. Van gregoriaans, klassieke polyfonie, Barok, tot Nederlandstalige 20e eeuwse kerkmuziek. Van orgelsolo, cantor, koor tot samenzang. Al deze vormen en stijlen van liturgische muziek hebben één gezamenlijk uitgangspunt, nl muziek ten dienste van het Woord. De keuze van de liturgische muziek dient dus geplaatst worden in een eucharistieviering. De Heilig Hartkerk kan zodoende een voorbeeldfunctie in het dekenaat krijgen, en laten zien wat er op het terrein van de liturgische muziek mogelijk is.

2.2 Structuur

Ook al wordt de heropbouw van het jongenskoor een groot succes, ook dan is het noodzakelijk om reeds aandacht te besteden aan een structuur die past in het gestelde beleid. Zonder te weten welke mogelijkheden er op dit moment binnen de H.Hartparochie voorhanden zijn, lijkt mij de volgende structuur reëel mogelijk.

- a. **een gespecialiseerde schola**, die naast het gregoriaans ook meerstemmige mannenkoormissen en motetten zingt. Naast de wekelijkse repetitie verzorgt dit koor 2 keer per maand de hoogmis in de H.Hartkerk. Daarnaast verzorgt zij op verzoek ook diensten elders in het dekenaat en ver daarbuiten
- b. **een nederlandse cantorij**. Deze koorgroep krijgt ook een gespecialiseerd karakter en kan zo ook een bijdrage leveren aan de verschillende liturgische vieringen in de H.Hartkerk. Aandachtspunt tijdens deze vieringen is ongetwijfeld de nederlandse 20e eeuwse kerkmuziek. Er wordt 1 keer per week gerepeteerd en 1 keer per maand een liturgische dienst muzikaal opgeluisterd.
- c. **een vocaal ensemble of een groot gemengd koor**
Dit koor verzorgt 1 x per maand een liturgische dienst in de H.Hartkerk. Tevens draagt zij zorg voor de muzikale invulling op de bekende hoogfeestdagen, zoals kerstmis, pasen en pinksteren. Aandachtspunt is ongetwijfeld de meerstemmige kerkmuziek door de eeuwen heen.

zoals gemeld krijgen de nieuwe koorgroepen een gespecialiseerd karakter. Zij moeten een geïntegreerde bijdrage leveren aan de liturgische vieringen in de H.Hartparochie volgens nog een te ontwerpen planning.

Daarnaast moet een doordacht profiel worden gemaakt van de diverse groepen die kunnen worden geformeerd met bijpassend programmavoorstel en repetitieplan.

2.3. Eerste aanzet

Ofschoon het misschien nog te vroeg is om nu al concreet met voorstellen te komen, lijkt het mij zinvol enkele gedachten aan het papier toe te vertrouwen.

a. Een gespecialiseerde schola

Ongetwijfeld ligt het voor de hand dat het huidige herenkoor van de H.Hartparochie deze taak zal gaan vervullen. Het verzorgen van een dienst, 2 keer in de maand, biedt inhoudelijk zowel muzikaal als liturgisch voldoende mogelijkheden. Ook biedt het voor het koor, indien daar behoefte toe bestaat, voldoende mogelijkheden om zich elders in de regio te profileren. En ook dit komt de liturgische muziek in de H.Hartkerk ten goede.

b. Een nederlandse cantorij

Deze koorgroep is volgens mij nog niet actief in de H.Hartkerk. We kunnen overwegen om hiervoor geïnteresseerden binnen de parochie te polsen. Een andere mogelijkheid is om de huidige "Cabaclub" hiervoor te interesseren. Dit koor verzorgt naast een wekelijkse repetitie dus 1 dienst per maand. Andere aandachtspunten kan het wereldlijk repertoire zijn, zoals vermeld onder het hoofdstuk Jongenskoor (jongemannenkoor). Voor de cabaclub kan dit erg interessant zijn. Ze blijven immers op deze manier een binding houden met het H.Hartkoor en ze krijgen de mogelijkheid geboden om een op hun belevingswereld afgestemd repertoire te zingen. Ook voor deze koorgroep betekent deze opzet voldoende mogelijkheden voor de toekomst. Zij blijven dus actief en dat is m.i. ook een goede zaak.

c. Een vocaal ensemble of een groot gemengd koor

Voor dit koor, die naast de hoogfeestdagen 1 keer per maand een dienst muzikaal opluistert, zijn m.i. meerdere mogelijkheden voorhanden:

- **samenwerking jongenskoor.** Vooropgesteld dat de herstart van het jongenskoor slaagt, dan duurt het toch nog enkele jaren voordat het koor actief aan deze vorm kan deelnemen.
- **samenwerking cabaclub.** In de praktijk zal deze samenwerking uitkomen op een gezamenlijke uitvoering van 1 keer in de 2 maanden. Daarnaast zijn de repertoiremogelijkheden beperkter in omvang. Toch zijn er m.i. nog voldoende mogelijkheden om ook in projectvorm samen te musiceren met het huidige mannenkoor. (VB Mis Duruflé)

- **samenwerking koor Maria Reginaparochie** (1 x per 2 mnd)
Mijns inziens biedt doorgaan op de huidige basis ook voor het Maria Reginakoor weinig perspectieven. Geldt dit op termijn ook niet voor beide parochiegemeenschappen? In ieder geval lijkt het mij de moeite waard om, in de vorm van enkele projecten, regelmatig te gaan samenwerken. Wellicht biedt dit voor de toekomst enkele mogelijkheden. Baat het niet....., het schaadt ook niet! (VB de mis van J.Vermulst)

- **projectkoor** Om de enorme hoeveelheid bruikbare meerstemmige liturgische koormuziek die in de loop der tijden is ontstaan een plaats te kunnen geven in de vieringen, is het mogelijk daarvoor een projectkoor samen te stellen. Het repertoire zal bestaan uit zowel a capella-werken als koorwerken met instrumentale begeleiding. Van de deelnemers wordt verwacht dat zij beschikken over een redelijk geschoolde stem. Daarnaast wordt verwacht dat zij op redelijk niveau van blad kunnen zingen, en zelfstandig hun partij kunnen instuderen. Hiervoor moet wervend foldermateriaal komen dat informatie biedt en waarmee geïnteresseerden zich kunnen aanmelden of inschrijven. Het moet mogelijk zijn om in onze situatie een projectkoor op te starten ten behoeve de hoogfeestdagen. Uiteraard kan een en ander ook door het jaar plaatsvinden. Het koor repeteert ongeveer 10 repetities samen met het herenkoor per project.

- **Gastkoor.** Aangezien het koor zich op korte termijn mogelijk in een reorganisatiefase bevindt, zou er voor gastkoren de mogelijkheid moeten worden geboden om medewerking te verlenen aan de eucharistievieringen op zondagochtend om 10.00 uur. Hierbij wordt voornamelijk gedacht aan het invullen van de vaste gezangen en eventueel een motet tijdens het offertorium of tijdens de communie. De overige gezangen zullen zoveel mogelijk door het Herenkoor van de H.Hartparochie worden verzorgd. Een en ander geldt ook voor de organist. In principe worden hiervoor geen vergoedingen gegeven.

2.4. Consequenties

Op het eerste gezicht past de voorgestelde structuur binnen het huidige takenpakket van de dirigent, zoals die met het kerkbestuur onlangs overeen is gekomen. Wellicht dat mogelijke inpassing van de zg "Cabaclub" een mogelijke aanpassing van het aantal overeen gekomen aantal uren zal betekenen. In de praktijk zal dit echter marginaal blijken te zijn. Wel wordt er van de dirigent en het koorbestuur meer verwacht m.b.t. planning en organisatie betreffende de nieuwe activiteiten. Daarnaast is beschikbaarheid van materiaal een belangrijk gegeven. Onder verantwoordelijkheid van dirigent en organist dient te worden nagegaan in hoeverre aanpassing/ wijzigingen nodig zijn om uitvoering aan het beleid te geven. Dit alles geldt m.b.t. alle diensten du koor, cantorgroep en andere muzikale activiteiten tijdens diensten.

2.5. Organisatie/ verantwoordelijkheid

Een zeer belangrijk gegeven in de uitwerking van het beleid is de organisatie en verantwoordelijkheid. Naar mijn mening is het belangrijk dat er een werkgroep kerkmuziek komt, met daarin de direct betrokkenen. Deze werkgroep bereidt de volledige muzikale verzorging van de diensten voor en komt zeer regelmatig bijeen. Hierbij is een goede samenwerking met de pastor/ werkgroep liturgie van belang. De eindverantwoording voor de werkgroep kerkmuziek en dus de volledige verzorging van de muzikale activiteiten dient naar mijn mening te liggen bij de dirigent en de organist, die beiden zijn aangesteld door het kerkbestuur.

2.6 Beslis/-actiepunten

- a. inhoudelijk opzet toekomstige structuur.
- b. voor welke vormen wordt gekozen.
- c. zijn hiervoor voldoende organisatorische en financiële mogelijkheden voorhanden.
- d. instellen werkgroep muziek
- e. contact leggen met koren/ uitwerken van foldermateriaal
- f. planning vieringen
- g. uitwerken van programma's
- h. repetitieplanning.

3. PLAN VAN AANPAK

Gezien de huidige onduidelijke en matige situatie en de wil van ondergetekende om te streven naar een goede kwalitatieve verzorging van de liturgie, is het noodzakelijk om snel tot "zaken" over te gaan. De tijd dringt!

Ik stel dan ook voor om op korte termijn duidelijkheid te krijgen over:

- de mogelijkheden met betrekking tot het voortbestaan/ opstarten van het jongenskoor
- mogelijkheden m.b.t. de liturgische muziek in een nieuwe structuur
- plan van aanpak m.b.t. het opstarten van alle activiteiten

Misschien is de maand mei een "goede" start voor een nieuwe en een goede muzikale toekomst van de liturgische muziek in de Heilig Hartkerk. Ondergetekende is enthousiast en wil z.s.m. op een efficiënte wijze de taak als dirigent van het H.Hartkoor oppakken. Hiervoor resten hem alleen nog de nodige beleidskaders waarbinnen hij zijn toekomstige werkzaamheden op een behoorlijke wijze kan vervullen. Misschien dat deze notitie hiervoor enige mogelijkheden biedt.

22 maart 1996

Bestuur en dirigent H.Hartkoor